

AMERİKAN TIP OKULU MÜFREDATINDA TIP TARİHİ

LİTERATÜR SAATİ
ARŞ.GÖR. ÇAĞRI ZEYBEK ÜNSAL

TIP TARİHİ VE BİYOEETİK BİR ARADA OLMALI MI?

MAKALE KÜNYESİ

Journal of Anesthesia History 1 (2015) 111–114

Contents lists available at ScienceDirect

Journal of Anesthesia History

journal homepage: <http://www.elsevier.com/locate/janh>

Original Article

History of Medicine in US Medical School Curricula☆☆☆

Justin Caramiciu, MD^a, David Arcella, MD^b, Manisha S. Desai, MD^{c,*}

^a Resident in Anesthesiology, Dartmouth-Hitchcock Medical Center, Lebanon, New Hampshire

^b Resident in Anesthesiology, University of Massachusetts School of Medicine, Worcester, Massachusetts

^c Clinical Associate Professor, Department of Anesthesiology, University of Massachusetts School of Medicine, Worcester, Massachusetts

Yayınlandığı dergi: Journal of Anesthesia History

Anestezi Tarihi Dergisi

Yıl: 2015

MAKALENİN YAPISI

GİRİŞ

MATERYAL VE METOD

BULGULAR

TARTIŞMA

SONUÇ

MAKALENİN AMACI

Tıp tarihi ve tıp tarihinin ilgili
hangi konuları

Amerika'daki akredite olan Tıp Okullarının
müfredatında yer alıyor?

MAKALENİN YÖNTEMİ

- Çevrimiçi (Online) Anket
- 121 okuldaki yetkililere gönderilmiştir.
- 119 cevap alınmıştır.

TIP TARİHİ EĞİTİMİNİN VERİLMESİNE ENGEL OLAN DURUMLAR

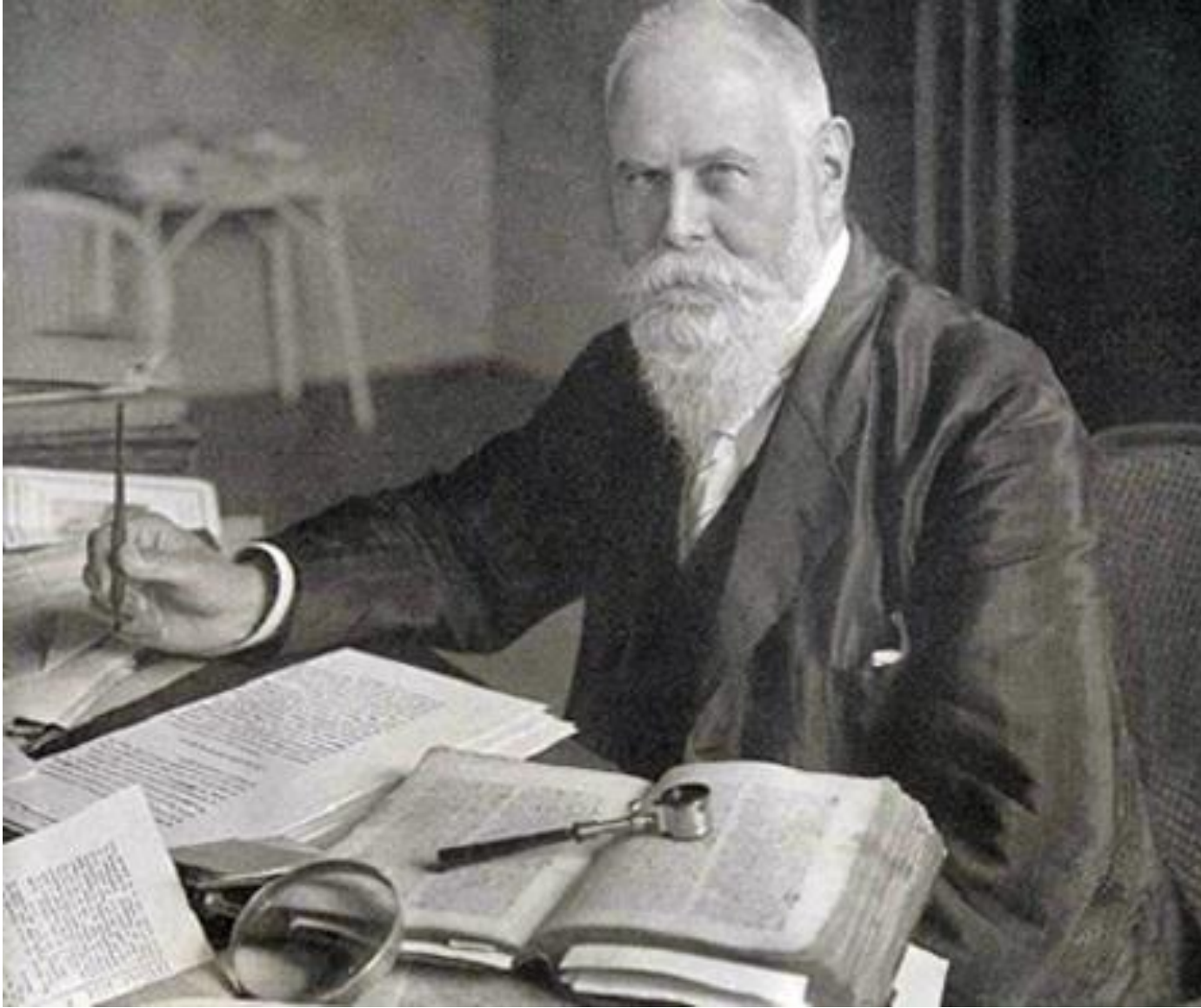
- Fakülte ilgisinin az olması
- Klinik eğitim saatleri ve ilginin az olması
- Çalışma ile ortaya konan:
 - Yazılı ve sözlü sınavlarda tıp tarihi ile ilgili soruların olmaması
 - Hakemli dergilerde tıp tarihi ile ilgili makalelerin yayınlanmasındaki zorluklar
 - Araştırma desteğinin olmaması
 - Tıp tarihi ile ilgili akademik teşvik almak ve aktivitelerin tanınmasındaki güçlük

MAKALENİN SORDUĞU SORULAR

- TIP TARİHİ DERSLERİNDE NE ÖĞRETİLMELİ?
- BU DERSLERİ KİM VERMELİ?

GİRİŞ

TIP TARİHİ DİSİPLİNİNİN KAYNAĞI

- Karl Sudhoff (1853-1938)
- Almanya'da, Leipzig'de 1905 yılında Tıp Tarihi Enstitüsü'nü kurmuştur.

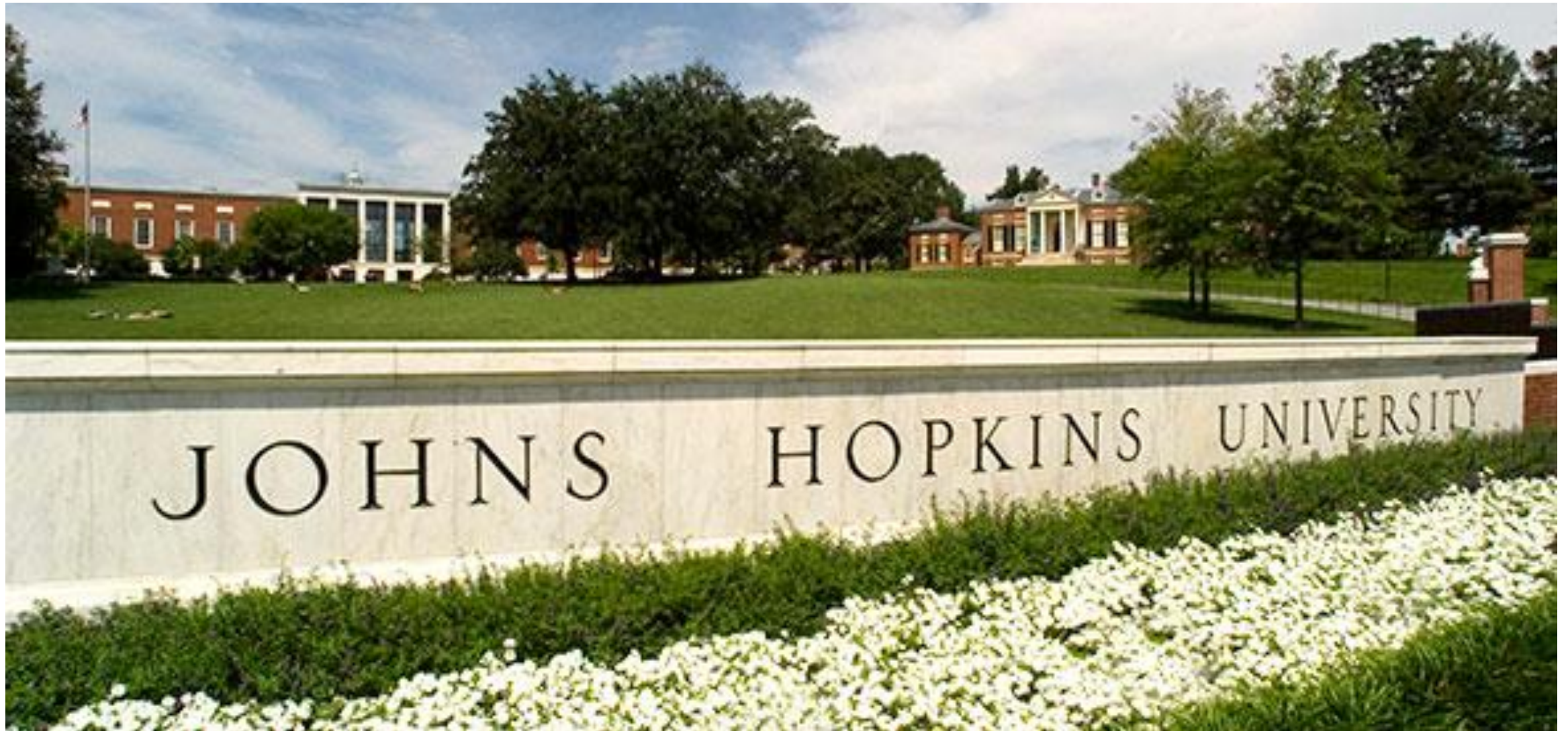
TIP TARİHİ DİSİPLİNİNİN KAYNAĞI

- Abraham Flexner (1866-1959)
- ABD ve Kanada'da ayrıntılı tıp okulu eğitimi ile bir çalışma yayınlamıştır. (1910)
- John Hopkins Tıp Okulundaki modeli eğitim modeli olarak kullanmayı önermiştir.

İLK TIP TARİHİ DEPARTMANI

- 1929
- JOHNS HOPKINS UNİVERSİTESİ
- BALTIMORE, ABD

İLK TIP TARİHİ PROFESÖRÜ

.....

- HENRY SİGERIST (1891-1957)
- 1932, Profesör

EDWARD KRUMBHAAR (1882-1957)

- Pennsylvania Üniversitesi mezunu
- 1927 yılında Amerikan Tıp Tarihi Birliği'ni kurmuştur. (American Association for the History of Medicine)
- The Bulletin of the History of Medicine dergisi

ERWIN ACKERKNECHT

- 1932'de Johns Hopkins Üniversitesi'nde Tıp Tarihi Enstitüsü Müdürü
- 2. Tıp Tarihi Departmanı 1947'de Wisconsin Üniversitesi
- 30 Ocak 1939 Time Dergisi
- Sovyetler Birliği'nde sosyalleştirilmiş tıp üzerine yazması
- Kanada sosyalleştirilmiş tıbbın oluşumunda kullanılması
- Amerikan Tıp Birliği görüşlerine karşı gelmesi
- 1947 yılında ABD'den ayrılışı

TIP TARİHİNİN MÜFREDATA DAHİL EDİLMESİ

- 20. yy'nin başları
- Tıp okullarında tıp tarihi dersinin verilmesi önerileri büyük oranda reddedilmiştir.
- Tıp tarihi derslerinin büyük çoğunluğu hekim tarihçiler (MD) tarafından değil, tıp tarihi doktorası (PhD) olan tarihçiler tarafından verilmeye başlanmıştır.
- Araştırılan konular hastalık, hekim ve hasta olmaktan çok toplum ve politika üzerine olmuştur.

MATERİYAL VE METOD

- Amerika'da Amerikan Tıp Okulları Birliği (Association of American Medical Colleges) tarafından akredite edilen tıp okulları kendi tıp tarihi müfredatları ile ilgili olarak bir ankete dahil edilmişlerdir.
- Okulları seçerken Amerikan Tıp Okulları Birliği'nin veritabanı kullanılmış ve bu sistem üzerinden seçilen koordinatörlerle iletişim kurulmuştur.

- Her koordinatörün 9 soruluk anketi cevaplaması istenmiştir. Onlara ulaşamadığında tıp okulu kayıt memurlarına telefon yoluyla ulaşılarak iletişim kurulmuştur.
- Anket SurveyMonkey, Palo Alto ve California gibi ticari web siteleri üzerinden paylaşılmıştır.
- Bu çalışma ile, tıp tarihi derslerinin seçmeli ya da seminer olarak ne kadar sıklıkla önerildiğini ölçmeye çalışmışlardır.

ANKET

1. Tıp okulunuzun adı
Yorum kutusu
2. Okulunuz Tıp Tarihi dersleriyle ilgili dersler öneriyor mu?
Evet/Hayır/Yorum kutusu
3. Tıp tarihi dersi zorunlu mu seçmeli mi?
Zorunlu/Seçmeli
4. Dersin süresi ne kadardır? (Saatleri/kredileri)
5. Okulunuzda Tıp Tarihine özel departmanınız var mı?
Evet/Hayır
6. Eğer varsa, o departmanda kaç tane tam zamanlı ya da yarı- zamanlı fakülte var?
7. Tıp Tarihi Departmanınızın iletişim bilgileri
Yorum kutusu
8. Hangi tıp öğrencilerine Tıp Tarihi dersi verilebilmektedir?
1-2-3-4- Diğer (Yorum kutusu)
9. Tıp tarihi dersi ile ilgili yorumlarınız: yorum kutusu

BULGULAR

- 18/121 tıp enstitüsü (%15 koordinatör tarafından anket cevaplandırılmıştır.)
- Sorular sözlü olarak iletilip, kaydedilmiştir.
- Veriler onaylanmış ve eksik bilgiler de kurumun web sayfasında olan kataloglardan elde edilmiştir.

MAKALEDE ULAŞILAN SONUÇLAR

- 45 okulda resmi öğretim üyesi ve müfredatlarında haftalık seminerler bulunmaktadır.
- 5 müfredat (%11) tıp tarihi derslerini içeriyor ya da talep edilmiştir.
- %89'u seçmeli ders olarak önerilmiştir.
- Ders süresi ve kredisi çeşitlilik göstermektedir.
- 18 okulun (%15) Tıp Tarihi Departmanları bulunmaktadır.

- 121 tıp okulunun 119 tanesinden alınan yanıtlara göre:
 - Müfredatlarında 45 adet resmi ders veya seminer serileri bulunmaktadır.
 - %11 müfredatta Tıp tarihi zorunlu olarak tanımlanmış, % 89 ise seçmeli ders olarak tanımlanmıştır.
 - Tıp tarihi, tıp öğrencilerine 4 yıllık eğitimleri boyunca önerilmiştir.
 - 18 adet Tıp okulunda Tıp Tarihi Departmanı bulunmakta ve ortalama 5-6 tam zamanlı öğretim üyesi çalışmaktadır.

TARTIŞMA

- “History is an essential part of our educational system, providing students with necessary tools to move forward with a better understanding of their own environment.”
- “History collectively provides data on human behavior and is the best way to understand why we exhibit certain behaviors in a variety of settings.”

- Tıp tarihi çalışmanın önemini ilk vurgulayan kişi: Eugene F. Cordell. (1904)

**MEDICAL LIBRARY AND
HISTORICAL JOURNAL**
1903–1907

Now
published
as
JMLA
Journal of the
Medical Library Association

Medical Library and Historical Journal. 1904 Oct; 2(4): 268–282.

PMCID: PMC1692237

The Importance of the Study of the History of Medicine^{*}

Eugene F. Cordell

- 1922: Ray Lyman, 3. ve 4. sınıfların müfredatının %10-%15'inde Tıp tarihi seçmeli dersinin olmasını önermiştir.
- 1927: Tıp Eğitimi Konseyi tıp tarihi gibi konuların “Hekimlerin sosyal ilişkileri” adı altında etik, ekonomi ve hukukla birlikte gruplandırılmasını önermiştir.
- 1937: Sadece Johns Hopkins Üniversitesi'nde Tıp Tarihi Departmanı bulunmaktadır.
- 1955: Amerikan Tıp Birliği araştırmasına göre, Amerika'daki tıp okullarının %88'i tıp tarihi derslerini seçmeli ya da zorunlu olarak vermektedir.

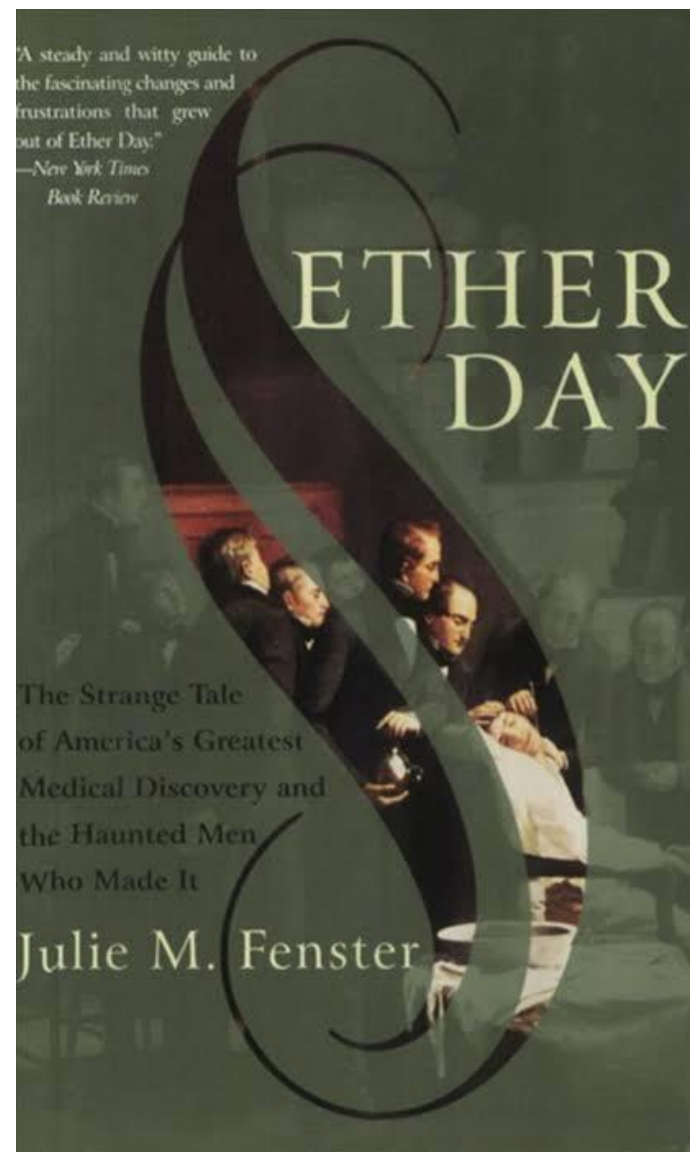
- Kısa süre sonra önleyici tıp, halk sağlığının önemi arttıkça odak sosyal ve davranış bilimlerine kaymıştır.
- Bununla birlikte müfredattaki tıp tarihi derslerinin sıklığının da azaldığı gözlemlenmiştir.
- Trend, lisans üstü eğitimde tıp tarihi derslerinin verilmesine ve bağımsız bir uzmanlık olarak gelişmesine dönüşmüştür.
- Bunun nedeni: Son yıllarda tıpta bildiklerimizin artışı ve tıpta yeni uzmanlıkların ve disiplinlerin gelişmesidir.

- Yavaş yavaş tarih, klinik bakımı etkilediği farkedilen başka konularca dışarıya itilmiştir.
- Bunlar;
 - Biyomedikal etik
 - Biyoistatistik
 - Epidemiyoloji
 - Sağlık ekonomisi
 - Hasta- hekim ilişkisi
 - Cinsiyet sorunları
 - Toplum ve tıp
 - Uluslararası tıp

- Massachusetts Üniversitesi:
- 2006 yılından beri Tıp tarihi dersi seçmeli olarak verilmektedir.
- Herkese açık seminerler yapılmaktadır.
- Her yıl, sınıfa yeni bir kitap tanıtılmakta ve her öğrenci tıp tarihi ile ilgili seçtiği bir konuyu sunmaktadır.
- Bu derste, tıbbi ve sosyal perspektiften bakıldığında, parçası olacakları mesleğin geleneklerini daha iyi anlamaları amaçlanmıştır.

- Anestezi tarihi, Massachusetts Üniversitesi Anesteziyoloji Departmanının müfredatının bir parçası olarak anlatılmaktadır.
- İlk yıl, anestezi tarihi ile ilgili olan popüler bir hikaye kitabı okumaları ve bir Hollywood filmi izlemeleri için cesaretlendiriliyorlar.

- Kitap: Ether Day- Julie M. Fenster

- Film: The Great Moment

- Bu aktivitelerin fakülte üyelerini araştırma yapmak, bilimsel konferanslarda sunum yapmak ve anestezi tarihi ile ilgili olarak orijinal makaleler yayınlamaları için cesaretlendirdiği söylenmektedir.

- Klinisyen ve Tıp Tarihçileri olmak üzere iki gruba ayrılan tarihçilerden söz edilmektedir.
- Klinisyen tarihçilerin egemen olduğu dönemin Sir William Osler (Johns Hopkins Hastanesi'nin kurucusu) ile başladığı, onların yerini de 1960-1970'lerde profesyonel olarak eğitilen tarihçilerin aldığı söylenmektedir.
- Klinisyen tarihçiler kendilerini Henry Sigerist, Karl Sudhoff, Erwin Ackerknecht gibi eğitilen tıp tarihçileri gibi görmektedirler.

- Alanda klinisyen tarihçiler ve tıp tarihçileri bölünmesi görülmüştür.
- Klinisyen tarihçiler daha çok biyografiler ve tanımlayıcı çalışma başlıklarını seçerken, tıp tarihçileri toplum ve tıp arasında olabilecek en geniş anlamıyla etkileşimi çalışmaktadır.
- Klinisyen tarihçiler daha çok öne çıkan kişilerin hayatları ve kariyerleriyle ve tıptaki önemli gelişmelerin etrafındaki olaylarla ilgilenirken; tıp tarihçileri çeşitli toplum ve tıp etkileşimlerini araştırmaktadır.

- Makaleye göre,
- Tüm farklılıklara rağmen formal tarih eğitimi almış olan hekimlerin sayısındaki artış, gruplar arasında köprü kurmaya devam etmekte, ve pek çok hekim de Amerikan Tıp Tarihi Birliği (AAHM)'nin toplantı ve yönetiminde önemli bir rol oynamaktadırlar.
- Klinisyen tarihçiler ve tıp tarihçilerinin arka planındaki farklılıklar benzersiz değildir. Bunun benzeri de klinisyen yatırımcılar ile biyomedikal araştırma yapan PhD bilim insanları arasında da vardır.

- Takım çalışması
- Çarpaz eğitim (Cross-training)
- İkili eğitim (Dual-training)
- programları klinisyen yatırımcılar ve biyomedikal araştırma yapan PhD bilim insanlarında işe yarıyorsa, klinisyen tarihçiler ve tıp tarihçilerin birlikte çalışmaları için işe yaramaması için de bir neden olmadığını savunmaktadırlar.

ÖNERİLERİ

- Her iki grup da birlikte çalışmalı ve güçlü bir müfredat oluşturmalıdır.
- Böylece tıp öğrencileri otomatik olarak karşılaştıkları her yeni konudaki tarihsel bileşenleri düşünecektir.
- Bunu yapmaktaki amaç da öğrencilerin sadece geçmişteki başarıları bilmesi, bilgilendirilmeleri değil bunun kadar önemli olan tıp ve toplum arasındaki kompleks etkileşimi de anlamalarını sağlamaktır.

SONUÇ

- 50 yıldan fazla bir sürede tıp tarihi derslerinin sıklığında küçük bir değişiklik olmuşken, tıp tarihine ayrı departmanların sayısında artış olmuştur.
- Bu artışın nedeni lisans eğitimi düzeyinde bağımsız tarih çalışmasındaki büyümedir.
- Çok ağır ders yükleri olmasına rağmen, tıp öğrencilerinin profesyonel eğitimlerinde tıp tarihi eğitimlerinin yer alması gerekmektedir.
- Müfredatta tıp tarihinin yer alması gerektiği konusunda yetkilileri ikna etme konusundaki zorluk, tıp tarihinin klinik pratiğe doğrudan etki etmediği algısından kaynaklanmaktadır.

➤ TEŞEKKÜR EDERİM.